

Nr. CRJ 259/02.12.2020

București, 02 decembrie 2020

**Către: Parchetul de pe lângă Judecătoria Reșița**  
**În atenția:** Domnului Prim Procuror – Păuleț Dan

**Către: Avocatul Poporului**  
**În atenția:** Doamnei Renate Weber

**Către: Ministrul Sănătății**  
**În atenția:** Domnului Nelu Tătaru, Ministrul Sănătății

**Către: Consiliul Județean Caraș Severin**  
**În atenția:** Domnului Președinte Romeo-Dan Dunca

**Către: Direcția de Sănătate Publică a județului Caraș-Severin**  
**În atenția:** Domnului Director Executiv Jr. Miloș Dănilă

**Către: Spitalului Județean Reșița**  
**În atenția:** Doamnei Președinte, Manager Ec. Stancovici Simona Alina Zora

**Fundația Centrul de Resurse Juridice**, persoană juridică română, cu sediul în București, Str. Arcului nr.19, sect.2, Cod Fiscal: 11341550, Act Autorizare nr.39JFJP/2002, e-mail: office@crj.ro, reprezentată prin **D-na Georgiana Camelia Iorgulescu**, Director Executiv, formulăm prezenta:

### SESIZARE

1. Centrul de Resurse Juridice a luat act de tratamentele inumane și degradante și încălcarea dreptului la sănătate în cazul pacienților infectați cu SARS-CoV 2 și diagnosticați cu probleme de sănătate mintală , internați în Secția de Boli Infecțioase, din cadrul Spitalului Județean din Reșița, și prezentate opiniei publice azi, 02.12.2020 la Postul TV Digi 24<sup>1</sup> și pe pagina Infocs.ro<sup>2</sup>. Situațiile degradante în care sunt prezentați pacienții diagnosticați cu SARS-CoV-2 și cu probleme de sănătate mintală, sunt de natură să indice încălcarea drepturilor omului așa cum sunt acestea prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și legislația internă (Legea drepturilor pacientului, Legea sănătății mintale, așa cum vom detalia mai jos).
2. Solicităm intervenția de urgență a Ministrului Sănătății pentru a asigura respectarea dreptului la sănătate, demnitate și luarea măsurilor adecvate și obligatorii pentru aplicarea acestor drepturi și a Parchetului de pe lângă Judecătoria Reșița pentru

<sup>1</sup><https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/imagini-de-groaza-din-spitalul-resita-pacienti-tinuti-goi-pe-holuri-si-mizerie-de-nedescriu-manager-in-toate-spitalele-este-la-fel-1410623>

<sup>2</sup>[https://www.infocs.ro/imagini-scandaloase-din-sectia-covid-din-spitalul-boli-contagioase-din-resita-pentru-prima-data-in-istoria-spitalului-managerul-nu-se-fofileaza-si-trage-un-semnal-de-alarma-video/?fbclid=IwAR2W\\_EXWU38fzcdB6\\_papdsk4Wgl81XxHmnJRHk9uJu1DchsPjV5xWLxCc](https://www.infocs.ro/imagini-scandaloase-din-sectia-covid-din-spitalul-boli-contagioase-din-resita-pentru-prima-data-in-istoria-spitalului-managerul-nu-se-fofileaza-si-trage-un-semnal-de-alarma-video/?fbclid=IwAR2W_EXWU38fzcdB6_papdsk4Wgl81XxHmnJRHk9uJu1DchsPjV5xWLxCc)

Nr. CRJ 259/02.12.2020

cercetarea faptelor care au condus la supunerea pacienților la tratamente inumane și degradante.

3. Starea de fapt, așa cum a fost prezentată publicului: :

- Pacienții cu diferite patologii asociate, depistați pozitiv cu SARS-CoV 2 au fost transferați în Staționarul 3 - clădirea secției de Boli Infecțioase și în Secția de Pneumologie a Spitalului Județean din Reșița, printre care și pacienți cu probleme de sănătate mintală;
- În imaginile surprinse la Secția de Pneumologie putem observa cum pacienții dezbrăcați, unii complet goi stau întinși pe jos pe cimentul de pe holul secției sau alții stau în paturi vechi, pe saltele rupte ori cu lenjerie murdară, îngrămădiți câte 3-4 într-o cameră îngustă, cu mobilier sărăcăcios, și băi pline de igrasie și mizerie, în imagini fiind surprinse și păsări în interiorul saloanelor filmate;
- Cu adevărat șocante sunt 3 imagini cu rezidenți stând pe holul Secției, goi, fără vreun asistent ori medic alături și, poate la fel de îngrijorător - un pacient decedat și aflat într-un sac special negru aflat pe un pat dintr-un salon și netransferat încă la morga spitalului!
- Doamna Alina Stancovici, Managerul Spitalului, a afirmat în cadrul reportajului de pe Digi24 de la ora 08:06 că „În 20 septembrie m-am adresat Ministerului Sănătății cerând un spital modular” - cu toate că dumneaei este manager doar de câteva săptămâni, aceasta cunoaște deficiențele spitalului pe care îl administrează, neluând, în concret, nicio măsură pentru a împiedica agravarea situației celor din Secție.
- Declarația Președintelui Consiliului Județean Caraș-Severin, domnul Romeo Dunca „Este spitalul care a fost declarat COVID. Sunt oameni care nu au discernământ și care, în mod normal, ar fi trebuit internați în alte secții. Ei au fost aduși acolo, se dezbracă, știți cum sunt...” (Sursa: *Express de Banat*<sup>3</sup>) ne indică un tratament discriminatoriu la care aceste persoane sunt supuse pe motiv de boală psihică și care ar scuza încălcarea dreptului la condiții umane de tratament a acestor pacienți.

4. Art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului protejează persoanele împotriva tratamentului descris mai sus și prevede că *“Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”*. Acest drept fundamental este protejat de asemenea prin Constituția României, art. 22, având același conținut *“Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant”*.

<sup>3</sup><https://expressdebanat.ro/imagini-socante-pe-retelele-de-socializare-surprinse-in-spitalul-judetean-de-urgenta-resita/>

Nr. CRJ 259/02.12.2020

O parte din violările constatate de Curte în sarcina autorităților române s-au datorat încălcării de către acestea a obligației pozitive procedurale de a realiza o anchetă efectivă cu privire la pretinse încălcări ale integrității fizice a persoanei, fie de către autorități, fie de către particulari. Comitetul de miniștri al Consiliului Europei s-a adresat în noiembrie 2019, Guvernului și în mod special Ministerului Sănătății, cu cererea de transmite până în martie 2020 un plan de implementare a obligațiilor care decurg din Hotărârea *Parascineti c. României (Cererea nr. 32060/05)* România a fost condamnată în 2012 pentru încălcarea art. 3 CEDO și nu și-a îndeplinit nici până azi sarcina de a elabora și implementa un Plan național pentru prevenirea abuzurilor asupra pacienților din secțiile de psihiatrie. În acest caz, Curtea a apreciat că acele condiții erau inadecvate pentru orice persoană privată de libertate, și cu atât mai nepotrivite pentru o persoană căreia i se stabilise un diagnostic de tulburări mintale, și care, în consecință, avea nevoie nu doar de un tratament specializat, ci și de asigurarea unor condiții de igienă minime. România a fost condamnată pentru condițiile inadecvate de trai din secția de psihiatrie a Spitalului Municipal Sighetu Marmației, aceasta fiind supraaglomerată și lipsită de condiții de igienă minime, reclamantul fiind „nevoit să doarmă în același pat cu alți bolnavi internați la secția de psihiatrie”. La 8 ani de la hotărârea Curții, și la 16 ani de la faptele ce fac obiectul cauzei, CRJ a arătat că lucrurile nu s-au schimbat la Sighetu Marmației. După vizitele de monitorizare din septembrie 2019 și ianuarie 2020, CRJ a atras atenția Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii asupra situației grave în care se aflau zeci de pacienți, dar mai ales opt persoane închise în cinci cuști, la indicațiile medicului psihiatru din Spitalul Municipal din Sighetu Marmației, județul Maramureș.

Articolul 25 din Convenția pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități stipulează dreptul la sănătate al acestei categorii de persoane vulnerabile „[...]persoanele cu dizabilități au dreptul să se bucure de cea mai bună stare de sănătate, fără discriminare pe criterii de dizabilitate. Statele părți vor lua toate măsurile adecvate pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile de sănătate care acordă atenție problemelor specifice de gen, inclusiv refacerea stării de sănătate”. Cu toate că România și-a asumat aceste angajamente la nivel internațional, remarcăm cu tristețe cum serviciile de specialitate sunt în continuare indisponibile pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală, care sunt tratați în condiții inacceptabile, inechitabile și inadaptabile, chiar și la 9 luni de la debutul epidemiei cu SARS-CoV 2, lipsind curățenia și igiena atât de necesare în lupta cu acest virus.

Legea privind drepturile pacienților nr. 46/21.01.2003 oferă la articolul 1 definiția discriminării în ceea ce privește tratamentul inechitabil al pacienților - „În sensul prezentei legi: [...]b) prin discriminare se înțelege distincția care se face între persoane aflate în situații similare pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale; - definiție incompletă în ceea ce privește criteriul discriminării pe bază de afecțiune

Nr. CRJ 259/02.12.2020

medicală, dar care se completează cu reglementările internaționale în această materie. Totodată, această lege stipulează la art. 2 dreptul clar al pacienților de a avea acces la „îngrijiri medicale de cea mai înaltă calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare și materiale”, și, în fine, art.3 prevede că „Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoana umana, fara nici o discriminare”.

Astfel că aspectele semnalate prin reportajul celor de la Digi24 în legătură cu condițiile din Staționarul 3 intră în contradicție flagrantă cu dreptul la sănătate și la îngrijiri medicale de specialitate de care ar trebui să beneficieze orice pacient din orice spital din România, cu atât mai imperative fiind asigurarea condițiilor pentru pacienții ce necesită tratament psihiatric care, conform declarațiilor conducerii spitalului sunt tratați de „medicii nu au pregătirea necesară, astfel că, în momentul în care medicii se ocupă de ceilalți pacienți, aceștia pot să reacționeze în orice fel și durează ceva timp până medicii se întorc la ei”.

5. CRJ a transmis repetate solicitări, petiții, recomandări<sup>4</sup> autorităților responsabile în ultimele luni, în contextul pandemiei de SARS-CoV-2 și a monitorizării respectării drepturilor rezidenților/pacienților din centre, fără a fi fost luată vreo măsură în urma acestora.

La data de 15 ianuarie 2020, CRJ a adresat Ministrului Sănătății o scrisoare<sup>5</sup> prin care a solicitat adoptarea imediată a măsurilor sanitare obligatorii, care decurg dacă nu din respectul datorat ființei umane și drepturilor sale fundamentale, al legislației internaționale și naționale, poate din sancțiunile impuse de către CtEDO în cel puțin două hotărâri ale sale: „CRJ în numele lui V. Câmpeanu c. României” (2014) și Cauza Parascineti c. României (2012).

În datele de 25<sup>6</sup> și 29<sup>7</sup> aprilie 2020, CRJ a solicitat de asemenea Ministrului Sănătății includerea pe lista de priorizare a testării a persoanelor cu dizabilități instituționalizate și a personalului aferent acestor instituții și a amintit cu această ocazie autorității, condițiile de igienă precare, supraaglomerarea, bolile respiratorii ale rezidenților ce constituie deja un motiv de îngrijorare în contextul acestei pandemii.

<sup>4</sup> <http://www.crj.ro/demersurile-crj-in-contextul-pandemiei-covid-19/>

<sup>5</sup> <http://www.crj.ro/scrisoare-adresata-ministrului-sanatatii/>

<sup>6</sup> <http://www.crj.ro/solicitare-privind-includerea-pe-lista-de-priorizare-a-testarii-a-persoanelor-cu-dizabilitati-instituționalizate-si-a-personalului-aferent-acestor-institutii/>

<sup>7</sup> <http://www.crj.ro/catre-ministrul-sanatatii-petitie-privind-prioritizarea-testarii-persoanelor-cu-dizabilitati-instituționalizate-si-a-personalului-aferent-acestor-institutii-2/>

Nr. CRJ 259/02.12.2020

În luna octombrie a acestui an CRJ a trimis o cerere de furnizare de informații publice, în temeiul legii 544/2001 către spitalele și secțiile de psihiatrie din România pentru a afla câte persoane au fost internate în aceste secții de la începutul pandemiei de SARS-CoV 2, câți dintre angajații și pacienții acestor spitale au fost infectați cu SARS-CoV 2 și dacă dispun de echipamentele necesare tratării oamenilor cu afecțiuni mintale sau dacă au un plan de măsuri pentru pregătirea spitalului. Majoritatea răspunsurilor conțineau un plan cu măsuri generale (de tipul crearea unei zone tampon, trierea epidemiologică a pacienților, achiziționarea de echipamente de protecție și dezinfecție), însă doar 4 spitale ne-au confirmat că sunt spitale suport-covid, doar 20 de spitale din cele 36 afirmând că dețin echipamentul necesar asigurării tratării optime a pacienților cu dizabilități infectați cu COVID-19, restul neavând echipament sau deținând un minim echipament de protecție pentru personalul medical.

6. Prin urmare, date fiind cele mai sus expuse, vă rugăm, domnule Ministru al Sănătății să dispuneți de urgență luarea măsurilor de îngrijire adecvate pentru pacienții cu probleme de sănătate mintală, cu și fără SARS-CoV 2, internați în Spitalul Județean Reșița, pentru a le asigura respectarea drepturilor la sănătate și demnitate și de asemenea adaptarea/modernizarea/igienizarea spitalului pentru tratarea corespunzătoare a pacienților săi, conform unor proceduri reglementate și adaptate persoanelor vulnerabile.

De asemenea, vă solicităm să publicați informații privind accesul la tratament al pacienților cu probleme de sănătate mintală și depistați pozitiv la SARS-CoV-2 în alte secții decât cele specializate în tratarea afecțiunilor lor, precum și condițiile din acele secții.

Solicităm Parchetului de pe lângă Judecătoria Reșița să cerceteze faptele care au condus la aplicarea tratamentelor inumane și degradante pacienților internați în Staționarul 3 - clădirea secției de Boli Infecțioase și în Secția de Pneumologie a Spitalului Județean din Reșița, inclusiv sub aspectul încadrării acestora la art.281 Cod penal cu aplicarea art.77 lit.h), a art.3 din CEDO, a art.4 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, a art.4 alin.2 a Convenției împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și/sau ale art.297 alin.2 Cod penal.

Cu deosebită considerație.

Georgiana Iorgulescu,  
Director Executiv  
Centrul de Resurse Juridice

